

Čtení na pokračování,
Část dvacátá osmá:

Sotos Chondropoulos:

Svatý Nektarios - Svátý našeho století

Kapitola XIII/3 - pokračování

... Jednoho zimního večera se dva zaměstnanci školy začali prát. První byl vrátný a druhý jeho pomocník, který měl vykonávat těžší práce. Za velkým cypřišem na školním dvoře se tloukli pěstmi kvůli špinavým záchodům, kterých si všiml správce a pohrozil jim, že to oznámí vedení. Naznačil tak dělníkům, že to může vést k jejich propuštění.

A tak se stalo, že toho večera šel kolem Nektarios a nevšímal si chladu. Se svými komboskiny byl ponořený do modlitby a rozjímal o mučednictví svatých, zvláště svého patrona, svatého Míny. Boj a křik ho vylekal.

„Copak se děje?“, zeptal se klidně.

Zděšení tím, že ho vidí venku v takové zimě, se vzpamatovali a přestali bojovat. Pomocný vrátný, který byl z nich dvou mladší, zamumlal důvod jako příčinu. Nektarios rozuměl tomu, že se správce rozčiloval, protože sám v noci často vstával a věděl, že toalety jsou špinavé. Ale nechtěl z toho dělat problém, a tak je často uklízel sám.

„Ted' jděte,“ řekl jim, „a styďte se, že se hádáte a sváříte jako dva darebáci. Michaeli, ty jsi zodpovědný za čistotu, a tak to nesváděj na mladšího.“

Oba muži zůstali zticha.

„Konečně, rád bych se vás zeptal, proč jste oba tak líní plnit svoje povinnosti? No, nevádí, budu to muset dělat sám. Co nadělám, copak vás dva mám nechat propustit?“

„Cože?“ zeptal se zmateně vrátný. „Je to tak? Vy nás necháte jít, otče?“

„Ano, moje svědomí mi nedovoluje udělat něco jiného. Vezmu zkrátka vaši práci na sebe.“

„Co to říkáte, Vaše Eminence?“ zeptal se mladík v úžasu, a udeřil se dlaněmi do čela.

„Jak říkám často v kázání, neexistuje žádná práce, která je pod úroveň člověka. Ve skutečnosti, čím méně radostná je práce, kterou člověk dělá, tím více je tato osoba vyvýšena v očích Páně. Prosím, usmířte se navzájem, a poprosil bych, aby mladý muž jako první požádal o odpuštění toho staršího. A ted' jděte, myslím, že bude přšet.“

Oba mužové se otočili a potichu a zahanbeně odcházel. Po zbytek doby, kdy vrátný Michael pracoval ve škole, byly záchody zářivě čisté. Všichni u Rizarioských se divili, co vedlo k takové změně lenivé povahy vrátného, co způsobilo jeho proměnu v zosobnění pilnosti.

KAPITOLA XIV/3

Aby vyrovnal morální nedostatečnost mnoha evropských knih své doby, rozhodl se Nektarios, že bude muset znovu začít psát články, které budou oslavovat Pána. S vášnivým odhodláním zachraňovat duše zůstal vzhůru celou noc, aby dokončil tento literární závazek.

Nektariův první článek této série nesl nadpis 'Kristologie'. První část měla název Kristova svatost a naděje na spásu, kterou nabízí. Druhá část líčila zjevení Boží zde, v tomto hříšném a bídném světě, a třetí část popisovala úplné naplnění starozákonních proroctví ve vztahu ke Kristu Mesiáši. Jakmile to dokončil, poslal vše k vydavateli. Další věcí, kterou připravoval, bylo druhé vydání jeho studie *O nesmrtelnosti duše*. Mezitím dokončoval další pojednání: *O pravém a falešném vzdělávání*, *O pastorální teologii*, a sbírku hymnů Svaté Trojici, nadepsanou *Trojiční Kekragarion*¹.

Neměl prostor dělat si starosti o finance a rovněž se netrápil tím, kde najde čas. Měl dost peněz, aby se o sebe postaral, a to mu stačilo. Nicméně udělal to, že svoje služné, platby za přesčasy, poplatky za náboženské obřady a dary, ovlivněné stálou šetrností a pústy, dával svému oddanému asistentovi, Costasu Sakopoulosovi, aby se o ně staral a přerozděloval. Costas však byl neustále v mínusu, protože dostával pokyny dávat peníze na charitu a vydavatelům Nektariových článků. Když o tom mluvil, označoval tyto dvě skutečnosti za 'otevřené rány', protože je nemohl nijak ovlivňovat. Takže vlastně peníze, které Nektarios vydělal a sdílet s Costasem, takřka neexistovaly, neboť jakmile byly peníze vydělány, byly ihned rozdány. Nektarios se nezatěžoval výrazy, které Costas používal, když popisoval tyto dva adresáty jeho příjmů.

„Nepoužívej takové názvy, Costasi. Copak můžeš poctivě považovat náboženské spisy, které přivádí svět k Bohu, skutečný poklad církve, za otevřenou ránu?“

„Rozumím, Vaše Eminence, a vlastně s Vámi zcela souhlasím. Ve skutečnosti je to tak, že si příliš zahráváme s benevolencí školní rady a výboru, až se bojím, aby se jednoho rána nerozhodli vyhodit nás na ulici, bez peněz a zadlužené. Co pak budeme dělat?“

---

¹ Kekragarion: hymnus z večerní bohoslužby která začíná po Kyrie ekekraxa (Hospodine, k Tobě volám), jak je zapsán v knize Žalmů.

„Neměj tak malou víru. Pamatuj, že nám nepadne jediný vlas z hlavy, aniž by o tom věděl náš nebeský Pán. Neboj se, zůstaň klidný a vždycky věř. Kromě toho víš, že Leonis, náš tiskař, není bezcitný věřitel. Ví, co je pro něj dobré, a tak je trpělivý.“

„S tím vším souhlasím, ale co rozdávání almužen? Řekl jste mi, abych přispěl každému, kdo za Vámi přijde se smutným příběhem.“

„Už o tom takto nepřemýšlej, Costasi, protože nic na světě není ve skutečnosti naše. Takže kdykoliv někdo dá svému bližnímu, aby mu pomohl, zažívá pocity nepopsatelné duchovní radosti.“

„Ach, Vaše Eminence, otec Tryphon, kterého jste osobně vysvětil, měl vskutku pravdu v tom, co o Vás dnes říkal.“

„Copak říkal otec Tryphon?“

„No, říkal, že jste pokorný a obyčejný, nicméně zcela k nezaplacení. Říkal, že jste jako klidná řeka, která pokojně teče, aby zalévala pole naší společnosti, řecké lidi.“

„Tss ... Prosím nepokračuj, mé dítě. Když slyšíš chvály, obrať své myšlenky k Pánu, a pros Jej, aby je ihned vymazal z tvé paměti. Nic nám nepatří, nemůžeme přidat nic k Božímu stvoření. Kde jsme byli, když Hospodin před věky pilně pracoval?“

KAPITOLA XV/3

Ubíhaly roky, zatížené mnoha neradostnými událostmi a Nektarios se začal cítit psychicky i fyzicky unavený. Kromě obvyklého času, který trávil řešením problémů svého zaměstnání, nasloucháním zpovědím a tak podobně, byl nyní Nektarios zapojen do čehosi nového, co vyžadovalo jeho čas. Postupně se zapojoval do narůstající korespondence s duchovními, teology, náboženskými vědci jiných vyznání mimo Řecko, kde se zaměřoval na 'pravou víru' a jak si členové jiných vyznání myslí, že ji naplňují. Takže když Nektarios obdržel dopis sdělující takový důkaz, odpověděl odesláním svého psaní a na oplátku obdržel písemné vyjádření jako odpověď na to, co poslal. Nektarios samozřejmě věnoval čas k jejich prostudování. Nejpravidelněji korespondoval s opatem Arseniem z italského kláštera v Crotaferrata. Jeho plynulé zvládnutí francouzštiny mu nesmírně pomáhalo ve všem jeho dopisování, bylo to něco, zač byl velmi vděčný ... „Vždyť, jak mohu sedět nečinně, když znám všechny argumenty uváděné proti mé sladké a neporazitelné orthodoxii,“ přemýšlel si pro sebe.

Bohužel, začínal být velmi unavený a náchylný k nemocem. Ošklivě se nachladil, což ho na celý měsíc upoutalo na lůžko s teplotami a kašlem, a ač k tomu měl blízko, naštěstí se to neobrátilo v zápal plic. Jakmile mu lékař dovolil vstát, zamířil do zahradní části školy. Tam, pod stromy a ve stínu šeríků

pohlédl Nektarios na jasně modrou attickou oblohu a s ulehčením vydechl. Nerušené odpoledne bylo klidné a Nektariova duše radostná, když se modlil.

„Děkuji Ti, sladký Ježíši, děkuji Ti! Myslel jsem si, že s tvým schválením budu moci opustit problémy tohoto světa a stanu se mnichem. Nejmilostivější Mistře, přijímám Tvoji vůli. Nicméně, jestli to nemá být ...“

Následujícího dne po večerní bohoslužbě, napsal dopis do kláštera Nea Moni na Chiosu, a požádal je o propustný list, o vyškrtnutí ze seznamu mnichů, aby mohl být svobodný ve výběru toho, co dál.

Když mniši obdrželi dopis, velmi je to rozesmutnilo. Hovořili o Nektariovi a oceňovali, jak krásnou měl duši, a jak to bude obtížné vyškrtnout takové jméno z jejich seznamu. Neboť Nektariovo jméno bylo hluboce vryto do srdcí všech ostrovanů. Nejenže je díky laskavosti pana Syngrose podporoval finančně, ale nikdy na ně nezapomněl. Vždycky zdarma posílal své knihy do všech ostrovních škol i knihoven.

Igumen z Nea Moni přišel s myšlenkou, že by mohli Nektariovi přidělit nějaký církevní pozemek na ostrově Paros (říkalo se mu Akvamarínový ostrov), aby tam Nektarios mohl zřídit monastýr a jeho jméno by tak nemuselo být vyškrtnuto ze záznamů. Vše, co by pak igumen musel vystavit, by bylo potvrzení o přesunu. Evidentně pro igumena znamenalo mnoho, aby byl Nektarios registrován v klášteře, kde začínal svůj život v postavení duchovního. Rada igumenů přijala tento návrh s velkou radostí, ale zvítězila vůle jiných. Když to zjistil metropolita z Paros-Naxos, rozhněval se a byl velmi rozhořčený, že se nikdo nezeptal na jeho názor v této věci. A patrně byla pravým důvodem závist, když pokračoval dál a dál v duchu, že mniši předpokládají, že všechno rozhodují až k poznámce o nerespektování autority biskupa. Metropolita tedy neudělil svoje požehnání a rada igumenů z Nea Moni s hlubokým zármutkem odeslala Nektariovi jeho propuštění.

Nektarios obdržel propustný list kolem 24. ledna 1900. Nyní byl tedy mohl přijmout vedení v jakémkoliv klášteře, který by jej přijal, aby mohl alespoň vést mnišský život a oddat se modlitbě.